Народното събрание прие изменения в Закона за задълженията и договорите, с които се въвежда абсолютна погасителна давност за парични задължения на физически лица

Със Закон за изменение и допълнение на Закона за задълженията и договорите, обнародван в бр. 102 от 01.12.2020 г. на Държавен вестник е създаден нов текст на чл. 112, с който се предвижда абсолютна погасителна давност за парични задължения на физически лица. Съгласно приетите изменения, с изтичане на 10 години се погасява всяко парично задължения, което не е отсрочено или разсрочено и за което не е предвидено изрично изключение.

Този 10-годишен срок продължава да тече независимо от възникването на основания за прекъсване на обикновената 5-годишна давност – например признание на вземането или предявяване на иск. Тази давност обаче може да бъде спирана – затова 10-годишният срок няма да тече по времето, по което има обективна пречка да се води дело, например от дете срещу родител, който упражнява родителски права или от дружество срещу действащия негов управител във връзка с реализиране на неговата отговорност. Тази абсолютна погасителна давност за парични задължения на физически лица няма да тече и през времето докато има висящ съдебен процес относно конкретното вземане.

Абсолютна погасителна давност за парични задължения на физически лица няма да се прилага по отношение на задължения, възникнали при търговската дейност на едноличен търговец или съдружник в гражданско дружество, както и на задължения за обезщетение за непозволено увреждане или произтичащи от неоснователно обогатяване, издръжка, трудово възнаграждение и обезщетения съгласно Кодекса на труда, по повод приватизационни сделки или реституирано по силата на нормативен акт имущество.

Ако длъжникът плати след изтичане на тази абсолютна давност, то даденото няма да подлежи на връщане като платено без основание.

Режимът влиза в сила от 02.06.2021 г., като абсолютната давност за парични задължения на физически лица ще се прилага и към заварени случаи – като се счита, че 10-годишният срок е започнал да тече от момента на настъпване на изискуемостта на задължението. Ако вземането е признато със съдебно решение, то давността ще тече от предприемане на първото изпълнително действие по предприето принудително изпълнение, а ако такова не е предприето – от деня на влизане в сила на акта за признаване на вземането.

Така създаденият режим поставя редица въпроси – например как ще се прилага към

CR legal DL 2018. Всички права запазени.

задълженията на неограничено отговорно съдружници в събирателни и командитни дружества, които се третират различно спрямо едноличните търговци и съдружниците в граждански дружества. Неясноти има и във връзка с това кои вземания ще се погасяват – така би следвало да се погасяват задълженията по валидни непрекратени договори, но не и тези по недействителни или развалени договори , тъй като задълженията там се уреждат по правилата за неоснователно обогатяване. Най-сериозни проблеми поставя приложението на абсолютна погасителна давност за парични задължения на физически лица към заварени случаи, тъй като за редица задължения може да се окаже, че този срок е изтекъл. Това означава, че по отношение на редица задължения законът има обратно действие, като преурежда последиците на изтекъл в миналото период от време, което от своя страна е в противоречие с принципа на правната сигурност.

CR legal DL 2018. Всички права запазени.